

24. března 1990

Čs. radio dne
16.2.1990

Vysoký českosl.
důstojník Anton

S l i m á k

ohlásil, že začne
stahování sovět-
ských voják z
ČSSR.

Co by tomu
asi řekl

Jaroslav
Mašek a

jeho dobrý voják
Josef Švajk?

"Sobesedník"

č. 46/1989

Štěpán EK: Jsi jak motýl jenž ukřižován
pro barvu svých křídel
odsouzen byl do vitriny
Proč nejsem sochař schopn ztvárniti
tě z hlíny
Však Venuše Miletská již jedna stvořena
Pro me kráče tvé výše ceněna
Být malířem a zachytit tě barvou
I Mona Lisa propadla by se hanbou
Půvab tvůj zachytit šel by nejspíše
Moci stát se služebníkem Pégase
Jsi pro mě jako dávka morfia
Jak bohyně seslaná od Dia
Sestupuješ ke mně i v nočních tmách
Pomalů překračuješ můj práh
Čtvrtým rozměrem místo času
Já určil bych tvoji krásu

1984

u v n ě t ě ř ě í s l o :

1. Václav J. V o s t ř e z: Otevřený dopis prezidentu republiky Václavu Havlovi.
 2. Marta Zemanová: Kdo kolaboroval s okupantem?
 3. Celostátní setkání účastníků H. Č. S.
 4. Kolik % hlasů dostanou komunisté ve volbách do PS?
- "Le Nord" č.6: Dal Masaryk střílet do dělníků?
Kreslený humor Vladimíra R e n ě í n a.

v y c h á z e l o 1973 - 1975

o b n o v e n o 1987 ročník 7 čís

Vydává: Vladimír Hajný, Čs. armády 34, 787 01 Šumperk

Kdo k o l a b o r o v a l s okupantem?

V dubnu 1945 došlo k vyhlášení Košického vládního programu. Jeho jednotlivé body byly přímým základem pro budoucí politické uspořádání Československa jak bývalý režim rád a s hrdostí učil a hlásal. Jistě to je, nikdo o tom nepochybuje.

Jedním z bodů Košického vládního programu bylo postavení mimo zákon těch politických stran, které se diskreditovaly kolaborací s nacistickým režimem. Kdo, kdy a jak se zdiskreditoval, upřesněno nebylo a nikomu nepřislušelo se na to ptát. Jak vypadaly programy těchto stran? Obsahovaly přísahy věrnosti a nerozborného přátelství s velikým bratrem a spojencem? Sotva.

Přesto se Košickým vládním programem uskutečnil akt uplatnění kolektivní viny. Tedy nejen vůči občanům německé národnosti, ale rovněž vůči členům různých politických struktur. Komunisté tak uplatnili naprosto nepřijatelný princip, natolik nepřijatelný, že jej striktně odmítají nyní ve vztahu k sobě samým.

Poctivým, t.zn. neinformovaným komunistům, však stále uniká drobný detail a sice ten, že v r.1939 se KSČ plně postavila za part Ribbentrop - Molotov, podporovala politiku přátelství a spolupráce socialistického Ruska s nacistickým Německem a v této politice setrvala až do přepadení SSSR Německem v roce 1941, kdy, jako vždy oportunisticky svoje názory změnila. Teprve, když jí veliký učitel J.V.Stalin dovolil. Podle principu kolektivní viny by tedy musela být po válce postavena mimo zákon jako jedna z prvních.

Je tu jedna polehčující okolnost. Byla zakázána, v ilegalitě, t.j. de iure tedy neexistovala a tak ji nelze soudit. Ale co potom s těmi stovkami učebnic a vědeckých prací v nichž se označuje za předvoj našeho protifašistického odboje? Je jisté, že ne všichni členové strany se v letech 1939-1941 linii KSČ podřídili. Těm patří stejně čestné místo jako ostatním obětem nacismu.

Marta Zemanová

Celostátní setkání účastníků H O S.

V sobotu 24.2.1990 sešli se v Praze v sále Městské knihovny účastníci Hnutí za občanskou svobodu na svém prvním celostátním setkání od 17.11.89.

Zasedání pozdravil primátor města Prahy Jaroslav Kořán a zástupce Čs.konfederace politických vězňů. Poté předseda návrhové komise J.Štern předal návrh pracovního projektu Hnutí za občanskou svobodu pro nejbližší období.

Po diskusi byly zásady pracovního projektu schváleny a shromáždění pověřilo příští koordináční výbor HOSu, aby vytvořil tři pracovní komise - jednu pro návrh volebního zákona, druhou pro projekt svobodné obce, třetí pro zřízení diskusních klubů HOSu. První takový klub by měl vzniknout v Praze.

Byla rovněž schválena spolupráce s Konfederací politických vězňů a také se svazem postižených občanů. V druhé polovině svého setkání projednalo shromáždění návrh nových stanov a po obsáhlé diskusi jej doplnilo a schválilo.

Byla též stanovena a schválena výše členských příspěvků: 100,- Kčs na rok Pro důchodce - podle sociálních možností 20 - 50,- Kčs ročně.

Na závěr zvolilo shromáždění nový koordináční výbor. Jsou v něm:

Dr. Marcel Deyl, Praha 1, Anenská 3, Tel. 26 90 58

Dr. Ladislav Lis, Praha 8, Šiškova 1228, Tel. 84 68 66

Jiří Kozelka, Krkonošská 7, Praha 2; Jan Kozlík, Pionýrů 69, Praha 6

Jiří Křivský, Zámecký vrch 1401, Liberec, PSČ 463 11

Ilja Květoň, Hradešínská 615, Praha 10

Ing.Bohumír Kuba, Gottwaldova 11, Nový Jičín, PSČ 741 00

Jiří Marek, Kolinec 190, Klatovy, PSČ 341 42

arch.Pavel Nauman, Špálava 24, Praha 6, PSČ 162 00

Ladislav Nešpor, Dr.E.Beneše 14, Plzeň, PSČ 320 24

Jaroslava Richterová, V Horkách 26, Praha 4

Jan Štern, Bělčická 2846/23, Praha 4 - Spořilov.II, tel. 76 41 34

Tomáš Zelenka, Lomená 17, Praha 6, PSČ 162 00, tel. 312 46 48

Tiskovým mluvčím byl určen Jaroslav Kuchyňa, tel. 235 66 62 - Aurora

Za koordináční výbor HOS:

Jan Kozlík

Tomáš Zelenka

ZASLAŇNO K ZVERŇJENĚNĚ:

Václav Jiří Vostřez, předseda Ćs. sdružení Ćechů, Slováků a Podkarpatských Rusinů v Kanadě, 18 Aintree Crt., Hamilton, Ont. L8K 4R9, Canada.

Hamilton, 23. února 1990.

Pan Václav H A V E L,
president Republiky Ćeskoslovenské,
PRAHA - HRAD, Czechoslovakia.

Vážený pane presidente!

Píší Vám po ukončení Vaší úřední návštěvy Severní Ameriky, abych Vám vyjádřil vděčnost a gratulaci k pronikavému úspěchu, kterého jste dosáhl. U nás v Kanadě budou krajané dlouho vzpomínat na srdečné setkání v Toronto, 19. února 1990. Tak jako vlašťovka bývá poslem jara, tak jste byl i Vy pro nás znamením počátku svobody, pokoje a míru ve Vlasti. Vaše triumfální cesta a Vaše důstojné, ale pokorné vystupování byly však povzbuzením též pro všechny obyvatele Kanady a U.S.A. V naději byly utvrzeny zejména početné národní skupiny zde, pocházející ze Střední a Východní Evropy. Mohu to potvrdit. Do minulého roku jsem byl předsedou Společnosti národů Střední a Východní Evropy (Society of East - Central European Nations) a tak nyní stále odpovídám na tyto příznivé projevy.

Ve Vašem projevu v Toronto jste také uvedl, že se ve Vlasti připravují předlohy zákonů, které by umožnily exulantům, nyní krajanům, držet dvojí občanství. Má to pro nás velký význam a se strany Kanady to je dovolené. Zajisté někteří z nás rádi přijmou i pozvání k dožití stáří ve Vlasti. Je však nutno předem učinit úřední dohodu mezi Ć.S.R. a Kanadou o převodu majetku a nepřetržitém proplácení požitků pensijních a z pojištění.

Přednesl jste také úmysl jmenovat poradní sbor odborníků z krajanů v cizině. Zde je ovšem žádoucí, aby to byly osobnosti ze všech demokratických složek krajské veřejnosti. Tedy ne jen, či převážně levicoví socialisté, ale též příslušníci občanských směrů. Upozorňuji též na nebezpečí infiltrace od agentů různých mezinárodních obchodních společností, jejichž zájmy nemusí vždy být ve shodě s prospěchem Vlasti.

Při budování zdravých základů demokracie a prosperity ve Vlasti je žádoucí spolupráce všech demokratických složek i jednotlivců dobré vůle. Nikdo z nich by se neměl vylučovat. Pokud jde o krajské poměry zde, měly by platit stejné zásady. Při krajském setkání s Vámi v Toronto, 19. II. 90, tyto zásady nebyly respektovány. Nutno předeslat, že Ćeskoslovenské sdružení v Kanadě není vrcholnou organizací krajanů v zemi, ale sdružuje jen nepatrnou část krajanů. Bylo to v roce 1956, kdy se tehdejší Ćs. národní sdružení rozdělilo na dvě části: Naše Ćs. sdružení Ćechů, Slováků a Podkarpatských Rusinů a na Ćs. sdružení Ćechů a Slováků (později se přejmenovali na Ćeskoslovenské sdružení). V prvním zůstali krajané křesťanského a politicky občanského směru a v druhém převážně jen socialisté a zastánci politiky Narodní fronty v ĆSR po r. 1945, čili tak zvaní Benešovci. Vy, pane presidente, nebo alespoň Vaší poradci, jste museli znát, že setkání v Toronto tento týden, bylo svoláno a organizováno od těchto "Benešovců". Nebyly pozvány organizace občanských politických stran v exilu, Stálá konference křesťanských veřejných pracovníků Ćs. exilu, Ćs. Orel v zahraničí, Cyrilometodějská liga a další katolické organizace, Ćeské katolické farnosti a misie v okolí. Nebyly pozvány jiné nesocialistické krajské organizace. Také já jsem nebyl pozván a dostavil jsem se mezi předsedy organizací k Vašemu přivítání jen ze své vůle. Tehdy, abyste poznal rozdíl, jsem se Vám

představil jako předseda Oblastní org. Čs. Republikánské strany v exilu pro Kanadu, jako vedoucí Kanadské skupiny Křesťanské akademie v Římě a předseda Cyrilometodějské ligy v Kanadě.

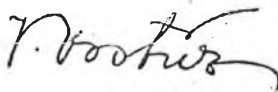
Program torontského setkání byl sestaven stranicky. Z české strany byly opomenuty duchovní hodnoty a tradice. Do omrzení bylo vzpomínáno jen humanity, ale ne, že se náš národ hlásí k základům západní křesťanské civilizace. Prvním na programu byl dlouhý projev pana M. Suchmy, předsedy Čs. sdružení. Vzpoměl jen těch organizací, které jsou pod vlivem "Benešovců". Seděl jsem v první řadě, hned vedle Vašeho pana osobního tajemníka. Po projevu p. Suchmy jsem učinil poznámku, že to bylo krajně stranické. Pan tajemník odpověděl: "My nejsme straničtí." Na to jsem mu bližší vysvětlil: "Nemyslím, že vy, ale právě přednesený pozdrav byl stranický. Hlavní krajanské složky byly vynechány. Tak například i já sám nejsem socialistou, ale politický pracovník občanského směru, nejsem Sokol, ale jednatel ústředí Čs. Orla v zahraničí. To vše Vám říkám pro lepší informaci a abyste si to nenechal jen sám pro sebe." Když došlo na pozdrav od krajanů Slováků, poznal jsem hned uplatňování známé taktiky, jak vyvolat nepřízeň k Slovákům. Předsedající setkání se choval šaškovsky a situaci zhoršil poznámkami ve směru: "Víte já za to nemohu, pozdravy mají být krátké, ale Slováci si délku času dojednali předem, přímo s panem prezidentem." Tak tedy došlo k trapnému přerušování od publika. Tehdy jsem znovu oznámil Vašemu panu tajemníku: "Opět považují řízení pořadu za stranické a krajně škodlivé. Je to z české strany a za to se stydím." Znovu Vás prosím, nenechte si ani tento můj posudek jen sám pro sebe.

Je to nesmírná škoda, že ani v tak vážné době nedokáží "Benešovci" svorně spolupracovat a staví své stranické zájmy sobecky před zájmy společné. Asi usuzují, že mezi Slovaky dostanou jen málo hlasů a tak se nezastavují ani před rozvratem Vlasti. Ještě většího přestupku se dopouští, když zaujatě mluví jen o Čechách a Slovácích a opomíjejí Podkarpatské Rusíny. A přece do svobodného Československa patří nutně i svobodná Podkarpatská Rus. Dnes si sami nemohou pomoci. Zradíme je opět?! Zde ovšem "Benešovci" zachovávají hrobové ticho pro vinu, která začala podepsáním smlouvy se Stalinem už v roce 1943. Jenom Vy, pane presidente, jste v pozdějším projevu nejmenoval jen Čechy a Slovaky, ale i jiné národnostní skupiny Republiky Československé. Srdečné díky Vám za tu spravedlnost a Bůh Vám žehnej!

Na konec oznamuji, že tento můj list nemohu ponechat jen jako soukromé sdělení, ale mám povinnost jeho znění oznámit též krajanské veřejnosti.

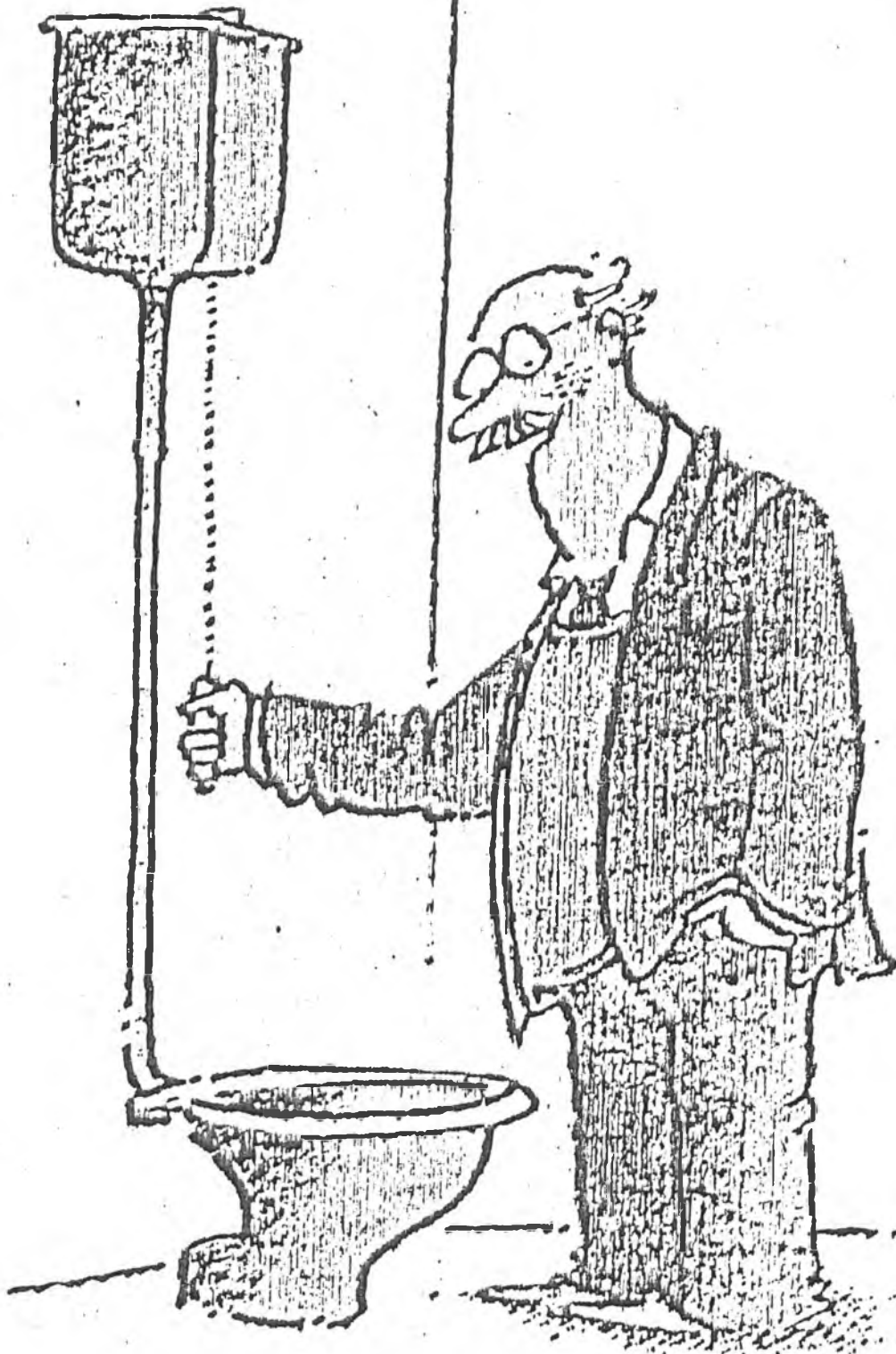
S krajanským pozdravem

Vám oddaný

Václav J. Vostřez, předseda
Čs. sdružení Čechů, Slováků a
Podkarpatských Rusínů v Kanadě.

Kolik % hlasů dostanou komunisté ve volbách do FS?

Pokračující průzkum veřejného mínění u s.p. Konstruktiva v týdnu od 19.3. - 23.3., kdy bylo dotazováno dalších 10 zaměstnanců vyšel na 28,34%. Za 6 týdnů co průzkum probíhá je toto číslo u celkem 92 zaměstnanců průměrně 24,04 %. Můžeme konstatovat opětové zvýšení o půl % pro KSČ. Již 14 dnů trend oblíbenosti komunistů stále roste. Je podivné, že oficiální výzkum veřejného mínění je podstatně nižší. To už nelze vysvětlit jen úzkými profesionálními zájmy, které u stavbařů jistě jsou taky. V. H.

Vladimír Rencín

„Nikdy jsem netušil, jak je snadné zbavit se starého myšlení.“

V Šumperku, dne 14.1.1990

Dal Masaryk střílet do dělníků?

Již dne 22. listopadu 1989 na manifestačním shromáždění občanů ve středu města Šumperka, svým charismatickým projevem pan Jiří Veber, evangelický farář bez státního souhlasu, který se musel živit různým způsobem, naposledy jako řidič sanitky, odkud byl vyhnán před několika měsíci proto, že podepsal petici za navrácení drahého jména TGM v našem městě, začal tuto naši revoluční slovy:

"Už několikrát se ozvalo z vašeho volání jméno prvního presidenta československé republiky T.G. Masaryka. Žádáme, aby se jeho jméno vrátilo do názvů našich ulic a náměstí, aby byly znovu postaveny jeho sochy a obnoveny památky na něj. Je to všechno opravdu krásné, je to dojímavý pocit, že národ - a zvláště mladá generace tuto velkou postavu našich dějin zná a ctí a to i přesto, že toto jméno, které nesl i jeho syn Jan, národem rovněž milovaný, bylo v minulých 40-ti letech nejprve špiněno a pak z československých dějin vymazáno. To byla jedna z nejhanebnějších věcí, které se komunisté dopustili." K.

Ano mnozí lidé byli dezorientováni takovou bombastickou palbou proti našemu prvnímu presidentovi, která nepolevovala, spíše si vymýšlela stále rafinovanější formy útoku proti němu osobně i proti jeho dědictví, jež bylo lze vyslovit zcela jednoduše heslem "Pravda vítězí". A právě to heslo, jako červený šátek nenechávalo v pokoji strážce ideologické čistoty jediné vědecké teorie o šťastné budoucnosti. Mysleli si, že spolu s odstraněním soch a názvů tyto drahé pojmy zmizí i z paměti lidí a zejména mládeže. Pozdní listost, která čpěla z polovičatých článků v "Rudém právu" už sdělila o mnoho méně, než ve vědomí národa zůstalo i bez krokodýlích slz.

Takové články, které jakoby troubily k ústupu jistě nedávaly spát všelijakým těm promovaným doktorům práv u Státní bezpečnosti, kdy mi jeden z nich jednou u výslechu v Šumperku, kdy se jednalo o petici za znovuoobnovění soch a názvů po TGM neočekávaně řekl: "Ano, já také chci, aby se pojmenovala některá místa po Masarykovi!". To mne jak se říká zvedlo se židle. Jistě chápete že jsem měl možnost již dříve se přesvědčit o jeho lásce k demokratickým idejím a nyní najednou toto. A aby mne dlouho nenapínal, pokračuje: "Chtěl bych aby se po Masarykovi pojmenoval třeba Duchcovský viadukt a nebo ve Frývaldově náměstí, kde se taky střílelo do dělníků, aby se jmenovalo Masarykovo náměstí." Musím se přiznat, taková argumentace mi vyrazila dech. Nechci tady rozebírat právní otázky pozice úřadu presidenta v těch smutných událostech, ale jedno je nutné vědět, že v době, kdy ve střední a východní Evropě slavily svůj triumf diktatury všech možných zabarvení a nevinní lidé umírali v tisících i milionech bez soudů a i jen proto, že pradědeček měl nesprávný původ a nebo že tatínek měl doma tři krávy místo dvou a nebo taky, že bylo potřeba splnit směrné číslo plánu t.zv. "nepřítel lidu", které už nikdo víc potom nespáčil. Až teprve nyní se vyhrabávají mrtvoly těch lidí na nejneočekávanějších místech po celé zemi v hromadných hrobech jejichž obsah se někdy počítá i do statisíců.

Přesto je však třeba tuto otázku vysvětlit ne emocionálně, ale věcnými argumenty, tak jak to udělal PhDr. František Spurný v posledním čísle okresních novin Šumperska "Naše slovo". Tak jak je to s tvrzením, že Masaryk dal střílet do dělníků? Dejme mu slovo:

"Jednou z nejhorších falsifikací našich novodobých dějin byly v 50. letech vydané "Dokumenty o protilidové a protinárodní politice T.G. Masaryka" dílo tehdejších "hradních historiků" Fr. Nečásků, J. Pachty a E. Raisové. O jejich historické práci snad nejvýmluvněji svědčí to, že při vydávání sebraných spisů K. Gottwalda libovolně měnili celé věty i pasáže jeho projevů s odůvodněním, že "dnes by to soudruh Gottwald tak neřekl"."

"Avšak vraťme se k jejich protimasarykovskému pamfletu... Tehdy byl presidentem T.G. Masaryk - tedy on dal střílet do dělníků. Tento řetěz ovšem vychází ze základního myšleného předpokladu, že totiž president přímo vykonával funkce, které příslušely vládě, jednotlivým ministrům či nižším složkám státního aparátu. To však podle Ústavy z 29. února 1920 nebylo možné a ani prakticky proveditelné." Konec citátu.

Vysíláno Radiem Svobodná Evropa, jen dva krátké úryvky.

Vladimír Hajný

Dne 23.1.1990